

2015-04-09

511-21425-2014
1267-222

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

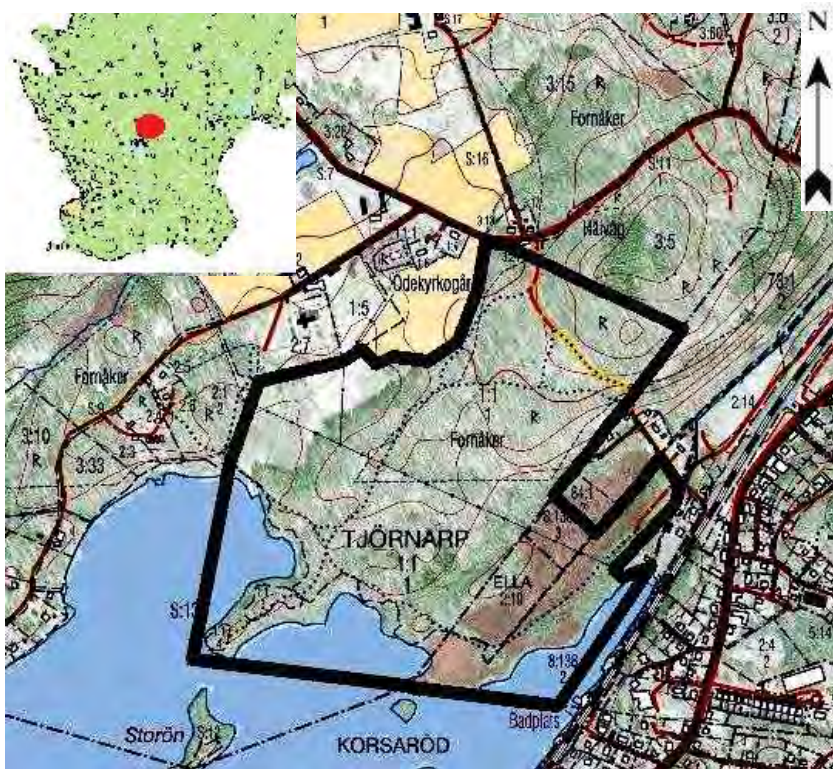
Beslut om bildande av naturreservatet Prästabonnaskogen i Höörs kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Med stöd av 3 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, (bilaga 4).

Skala 1:10000

Prästabonnaskogen NR Beslut.docx

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Prästabonnaskogen
Kommun	Höör
Natura 2000 ID	-
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Ella 2:19, Del av Gunnarp 8:138, Tjörnarp 1:1, Tjörnarp S:13, Gunnarp S:14 och Gunnarp S:25 Höörs kommun
Markägare	Naturvårdsverket, Kommunalt, enskilt och samfällt
Läge	Cirka 8,5 km nordöst om Höör
Kartblad	Topografiska kartan: 3D SV Kristianstad Ekonomiska kartan: 3D1C
Koordinater	X 413970, Y 6206960 (SWEREF 99)
Naturgeografisk region	Nr 6, Skånes sediment och horstområde
Vattenförekomst	Tjörnarpasjön
Inskrivna nyttjanderätter	Uppgifter finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Uppgifter finns i akten
Areal	cirka 42,1 hektar, varav vatten cirka 5,9 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla ett ädellövskogsområde, främst bestående av bok, ek och hassel, där mängden död och döende ved är stor. Bevara, restaurera och underlätta etablering för de arter, i synnerhet hotade arter, som är beroende av ädellövskog. Återmeandra och bevara vattendrag. Restaurera och bevara damm med översvänningsmarker intill Tjörnarpasjön. Främja det rörliga friluftslivet, utan att det påverkar områdets natur- och kulturvärden negativt.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Avverka förekommande granar,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Återmeandra kulverterat vattendrag,
- Iordningsställa och bevara damm med översvänningsmark,
- Hävda delar av område med bete av häst eller nöt,

- Utveckla blommande bryn och buskar i betesmarken,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, som är kopplade till ädellöv- eller lövsumpskog eller vattendrag,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att restaurera en badplats och hålla leder öppna,

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, muddra, rensa, dika, fylla ut, asfaltera, eller annan markberedning,
2. uppföra ny byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
4. åstadkomma körskador i ädellöv- eller sumpskogsbestånd,
5. använda kemiska bekämpningsmedel, sprida gödsel, stödutfodra jaktbart vilt, eller använda tryckimpregnerat material,
6. bedriva jakt, med undantag av förvaltaren påkallad skyddsjakt,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. röjning, gallring, avverkning, sådd eller plantering av träd, enligt bilaga 2,
4. öppna upp och återmeandra kulverterat dike, anlägga damm, enligt bilaga 2,
5. borttagande av främmande eller invasiva arter,
6. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
7. utförande av åtgärder för, av förvaltaren, utpekade arter,
8. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
9. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. medföra hund eller annat husdjur som ej hålls i koppel,
3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar eller vedlevande svampar,
4. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

5. anbringa tavla, skylt, snitsel, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.
6. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används.
7. utplacera främmande föremål (tex geocachar eller dylikt).

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-9.

- normalt underhåll av befintliga eller samfälliga vägar eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs med vägar, leder, rastplatser etc.).
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar, master och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbete, som kan påverka mark- eller vegetation, ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.

Vidare gäller för föreskrifterna följande undantag:

- A1, A2 och A3 gäller ej efter inhämtande av strandskyddsdispens och efter samråd med naturreservatets förvaltare, vid anläggande eller underhåll av badplats markerad på bilaga 3. Anläggandet och underhållet omfattar bl.a. bortgrävning av vass, påfyllnad av sand, iordningsställande av hårdgjord (ej med asfalt) tillgänglighetsanpassad led, anläggande av brygga, uppförande av eldstad, nedtagning av yngre träd, röjning av uppkommande sly.
- A2 gäller ej underhåll av befintliga bryggor.
- A3 gäller ej Höörs kommuns nedtagning av gran på Höörs kommuns fastigheter före 2017 års utgång, därefter övergår avverkningsrätten till länsstyrelsen, eventuellt rotnetto tillfaller markägaren.
- A5 gäller ej bryggor där tryckimpregnerat material godkänt för användande i vattenmiljö får användas,
- C2 och C5 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.
- C5 gäller ej Höörs kommuns skyltar med koppling till badplatsen. Gäller ej heller (maximalt 1 vecka) tillfälliga snitslar och skyltar som sätts upp av barn- eller skolverksamhet eller föreningsverksamhet.

Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Naturreservatet Prästabonnaskogen ligger väster om byn Tjörnarps, Höörs kommun på mark som tidigare tillhört Lunds stift och var ett löneboställe, prästen bodde i Norra Mellby och bostaden var utarrenderad, därav i folkmun benämningen av

området. Berggrunden utgörs av den basiska bergarten amfibolit. I området finns två uppstickande hållar. Jordarten domineras av isälvssediment (med sträckning från Höör till Göingeåsen söder om Hässleholm). I området finns det gott om dödisgropar och tecken på att avsmältningen skedde i etapper. Ute på udden i Tjörnarpsjön består jordarten av sandig morän. Delar av betesmarken i väster består av torv.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Marken i naturreservatet har nyttjats av människan under lång tid. Stora delar av området utgörs av fossil åkermark, här finns 100-tals odlingsrösen från bronsåldern-nyare tid. En geometrisk karta från år 1733 visar att dagens skogklädda område var skogklätt även då. Vid laga skifte år 1858 har flera markområden i området namn som indikerar ängs- och betesmark, ex södneängsbackar och kalvhagsnabben. Det är ännu mycket oklart huruvida öppet området verkligen var, särskilt mot bakgrund av att jordarten utgörs av magert isälvssedimentet. De fuktiga sänkorna mellan åsarna har dock används för bete alternativt som slåttermark. På den häradsekonomiska kartan från år 1926-34 breder ädellövskog ut sig. På flygfoto från år 1947 är skogen gammal och tämligen luckig i sin karaktär. Idag dominerar ädellövskog med mindre inslag av lövsumpskog hela området, med undantag av en mycket liten äldre granplantering och det öppna tidigare uppodlade området nere vid Tjörnarpsjön. I delar har ädellövskog karaktär av ädelnatturskog, främst ute på udden i Tjörnarpsjön och i anslutning till betesmarken i väster.

Biologiska bevarandevärden

Prästabonnaskogen består i huvudsak av en ädellövskog som till sin huvudsak består av bok. I området förekommer också många gamla grova träd uppemot 160 år gamla. Mängden död och döende ved är områdesvis hög. Tickor förekommer rikligt. De centrala delarna av området håller en yngre bokskog där antalet döda träd är mycket få. Här finns mycket goda möjligheter att skapa död ved av bok och samtidigt gynna andra ädla lövträd än just bok. Den förmodade långa kontinuiteten av träd medför att svampfloran troligen är rik. I området förekommer skogsduva och större hackspett, vilket indikerar en artrik skog. På den intilliggande betesmarken finns stora möjligheter att höja de biologiska värdena avsevärt, genom att anlägga blommande bryn, återmeandra kulverterad bäck och anlägga en damm, lämpad för fiskelek.

Friluftsvärden

Området nyttjas mycket frekvent av närboenden. I område finns flera stigar. Närmast sjön finns tre bryggor och eldstäder samt soptunnor. Skåneleden passerar igenom området. Med anledning av att pågatågsstation håller på att anläggas i Tjörnarpsjön finns det möjlighet att friluftslivet i området kommer att öka framöver.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Det föreslagna naturreservatet har mycket höga naturvärden och har potential att få ännu högre. Det föreslagna naturreservatet har angivits som skyddsvärt ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende nationell, regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § MB naturvård:** Området ligger i anslutning till riksintresse för naturvärden (N34 delområde e, Ella). Småskaligt odlingslandskap med små åkrar, betesmarker och skogsdungar åtskilda av stengärdesgårdar.
- **Skogsstrategin:** Området ligger i östra kanten av ett utpekade område (nr 5, centrala Skånes basaltberg) i Skogsstrategin.
- **Regionalt värdefullt vatten:** Tjörnarpsjön (M 2261) har i den nationella strategin för skydd av värdefulla vattenmiljöer utpekats som regionalt värdefullt vatten. I Tjörnarpsjön har Tormestorpsån (2347) sin uppkomst. Tormestorpsån har utpekats som en regionalt särskilt värdefullt vattendrag.
- **Strandskyddat område enligt 7 kap 13-18 §§ MB:** Strandskydd gäller med 100 meter ifrån Tjörnarpsjön.
- **Vattenskyddsområde:** Naturreservatet gränsar i nordöst till Tjörnarps vattenskyddsområde.
- **Fornlämningar:** Området ingår i ett större område med 100-tals röjningsrösen (från bronsåldern-nyare tid). I området finns även 4 olika hägnader (stenmurar som är 300, 160 och 135 meter långa) och en möjlig ollonsvinshägnad (från järnåldern-nyare tid).
- **EU:s art – och habitatdirektiv 92/43/EEG:** Barbastell, *Barbastella barbastellus*, bilaga II (områden ska avsättas för arten) och IV (strikt skydd).
- **Hotade arter:** Inom området finns de hotade lavarna bokvårtlav *Pyrenula nitida* (NT) och rosa lundlav *Bacidia rosella* (NT).
- **Länets naturvårdsprogram:** Prästabonnaskogen och Tjörnarpsjön utgör ett klass 3 område. (klass 1 utgör särskilt höga naturvärden och klass 3 höga naturvärden).
- **Biotopskydd:** I nordöst ingår ett biotopskydd (2007:647) på 1,2 hektar bestående av ädelnaturskog.
- **Nyckelbiotoper:** Skogsstyrelsen har i området utpekade två nyckelbiotoper dels ute på udden i Tjörnarpsjön (ädelnaturskog 1,6 hektar stort) dels det ovan beskrivna biotopskyddsområdet.
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** röd glada, *Milvus milvus* (A074) troligen häckande och födosökande.

Mot bakgrund av hur välbesökt området är bör jakt, utöver av förvaltaren påkallad skyddsjakt, ej bedrivas.

Ett permanent skydd av Prästabonnaskogen som naturreservat medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar och ett rikt växt- och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, skydda, vårda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt återställa och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter bör Prästabonnaskogen avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 5) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C-föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelserna, gäller parallellt med reservatsföreskrifterna och skötselplanen,

- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Sjötrafikförordningen (1986:300) om t ex hastighetsbegränsningar, ankringsförbud, förbud mot vissa farkoster,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med att Naturvårdsverket har förvärvat mark av Lunds Stift inom ramen för ESAB paketet år 2014. Fastighetsägarna till Ella 2:19 och Gunnarp 8:138 har avstått från intrångsersättning. Intrångsersättning har utbetalts till delägarna i S:13. Resterande samfälligheter består av vägar, som är undantagna föreskrifterna och därmed ej berättigade till ersättning.

Länsstyrelsen har i samråd med markägarna avgränsat naturreservatet samt upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden finns i bilaga 5.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen återfinns i bilaga 4.

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

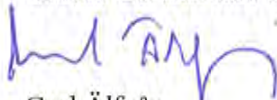
Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 7.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Carl Älfvåg. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, planhandläggare Sasa Sabljic, länsassessor Ursula Gårdendahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Carl Älfvåg

Johan Johnmark

Bilagor

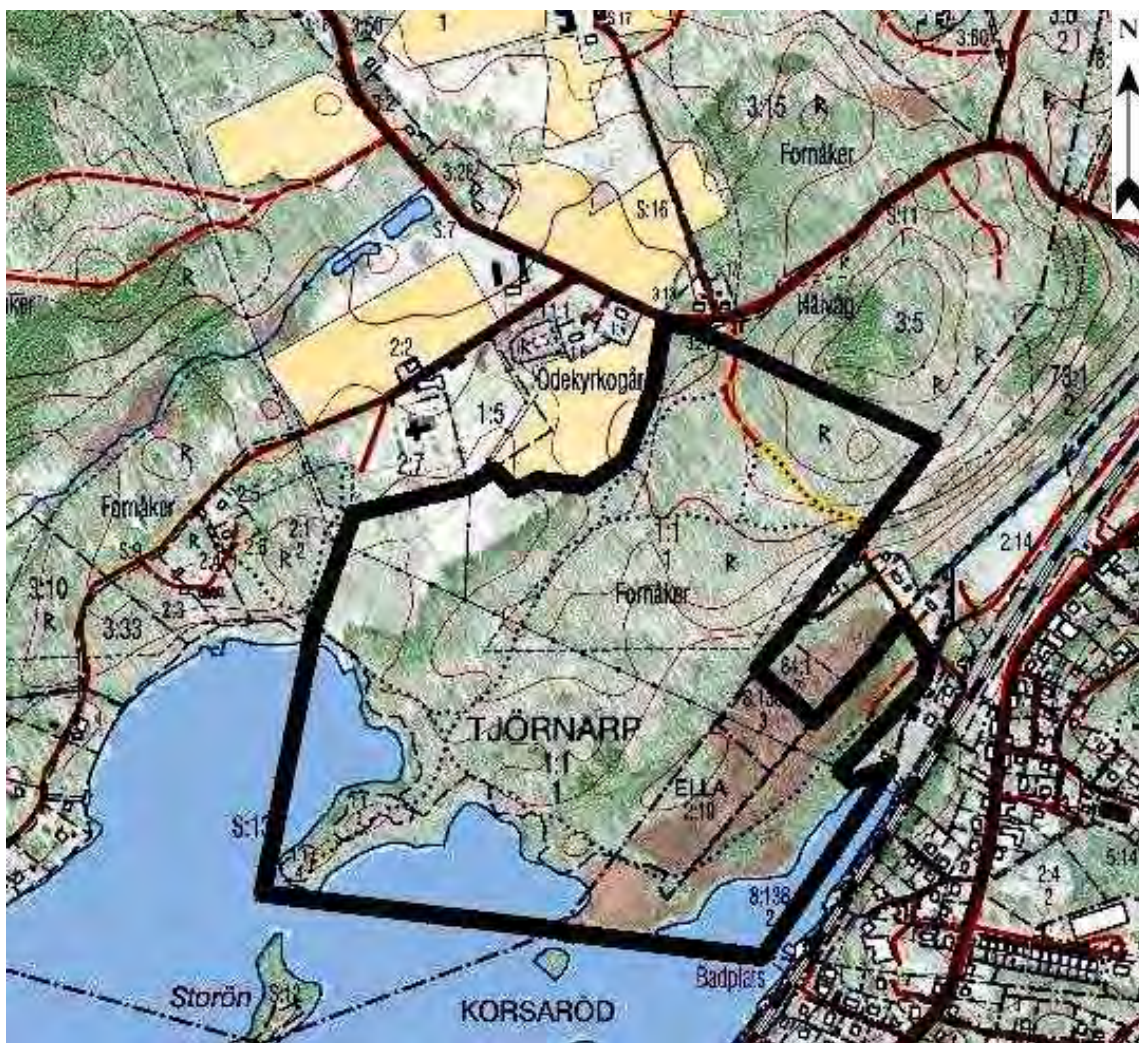
1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Karta med markerad badplats
4. Skötselplan
5. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 9 april 2015 om Naturreservatet Prästabonnaskogen i Höörs kommun.

Naturreservatet begränsas av mitten av svart heldragen linje på kartan. Skala cirka 1:10 000

Översiktskarta skala 1:100 000

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Tillhör beslut den 9 april 2015 om Naturreservatet Prästabonnaskogen i Höörs kommun.

Område B3 gäller föreskrift B 3, osv. B5-B7 och B9 gäller hela naturreservatet. B8 gäller befintliga leder och anläggningar samt planerad kommunal badplats.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

BILAGA 3. Karta med markerad badplats för vilken undantag från föreskrift A1, A2 och A3 gäller.

Tillhör beslut den 9 april 2015 om Naturreservatet Prästabonnaskogen i Höörs kommun.

Skala 1:5000

Länssstyrelsen
Skåne

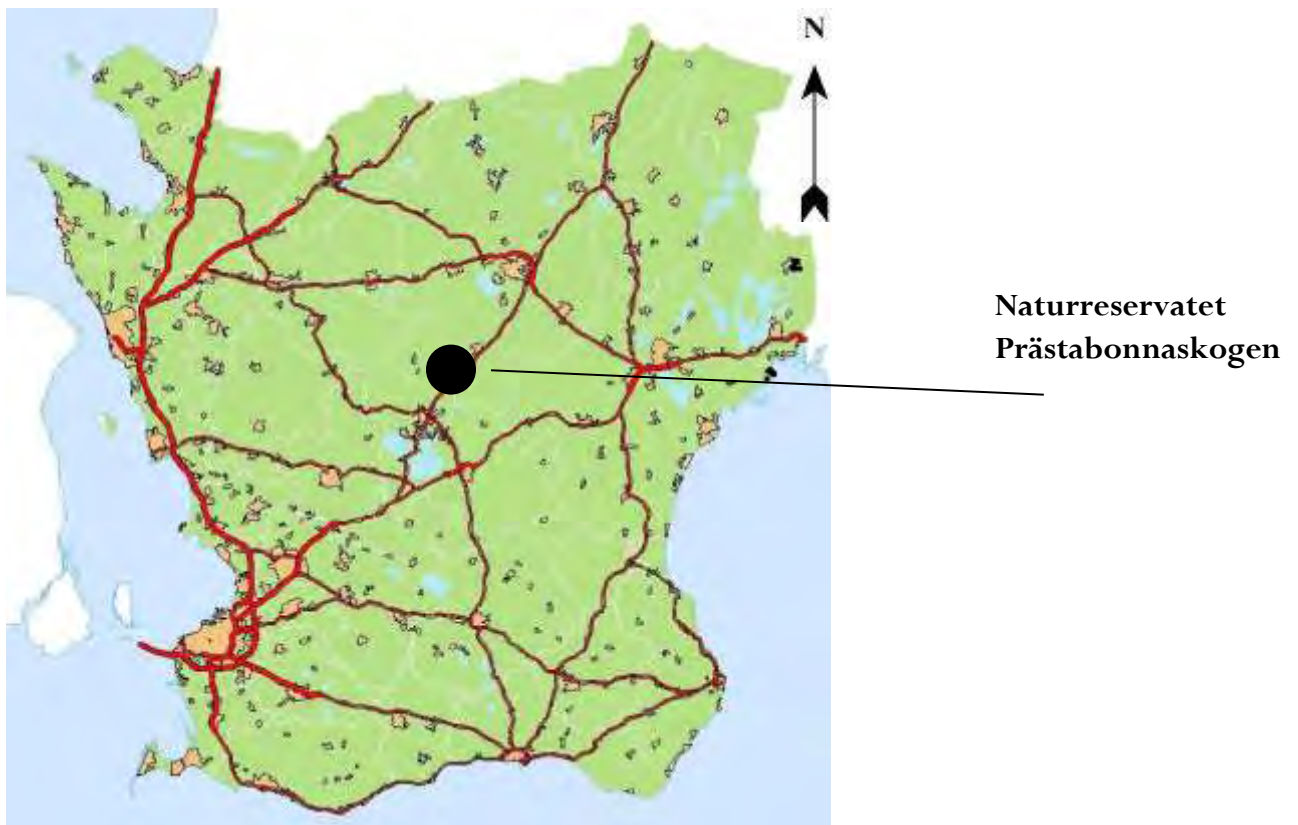
Bilaga 4

511-21425-2014

1267-222

Skötselplan för naturreservatet Prästabonnaskogen Höörs kommun Skåne län

Översiktskarta med kommungränser och reservatets läge

Diarienummer	511-21425-2014, 1267-222
Beslutsdatum:	2015-04-09
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Prästabonnaskogen
Utgiven av	Länsstyrelsen Skåne
Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ 010-224 10 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen Skåne 2015
Omslagsbild:	Prästabonnaskogen 2014

Innehållsförteckning

1 SYFTET MED NATURRESERVATET.....	5
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	6
2.1 Administrativa data.....	6
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	7
2.3 Områdets bevarandevärden	10
2.3.1 Biologiska bevarandevärden.....	10
2.3.2 Geografi och geologi.....	10
2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden	10
2.3.4 Intressen för friluftslivet	11
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL.....	11
3.1 Övergripande beskrivning av åtgärder.....	11
3.2 Generella åtgärder.....	11
3.3 Skötselområden.....	12
4 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	12
4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog, cirka 6,4 hektar	12
4.1.1 Beskrivning	12
4.1.2 Bevarandemål	12
4.1.3 Skötselåtgärder	13
4.2 Skötselområde Ädellövskog - Restaurering som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 16,3 hektar	13
4.2.1 Beskrivning	13
4.2.2 Bevarandemål	13
4.2.3 Restaureringsåtgärder.....	14
4.3 Skötselområde Ädellövskog - Restaureringsmark med gran som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog cirka 0,3 hektar.....	14
4.3.1 Beskrivning	14
4.3.2 Bevarandemål	14
4.3.3 Restaureringsåtgärder.....	14
4.3.4 Skötselåtgärder (påbörjas efter genomförd restaurering)	14
4.4 Skötselområde Betesmark 2,5 hektar och framtida damm med översvämningsmark cirka 0,6 hektar	15
4.4.1 Beskrivning	15
4.4.2 Bevarandemål	15
4.4.3 Restaureringsåtgärder.....	15
4.2.4 Skötselåtgärder	15
4.5 Skötselområde Lövsjunkskog, cirka 7,8 hektar och framtida damm med översvämningsmark cirka 0,4 hektar	16
4.5.1 Beskrivning	16
4.4.2 Bevarandemål	16
4.4.3 Restaureringsåtgärder.....	16
4.6 Skötselområde Fattigkärr, cirka 1 hektar	17
4.6.1 Beskrivning	17
4.6.2 Bevarandemål	17
4.6.3 Restaureringsåtgärder	17

4.6.3 Skötselåtgärder	17
4.7 Skötselområde Sjö cirka 5,9 hektar.....	17
4.7.1 Beskrivning	17
4.8 Skötselområde Badplats, cirka 0,6 hektar.....	18
4.8.1 Beskrivning	18
4.8.2 Bevarandemål	18
5 FRILUFTSLIV OCH TURISM	19
5.1 Allmän inledning	19
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	19
5.3 Information.....	19
5.4 Parkering	19
5.5 Vandringsleder.....	19
5.7 Rastplatser och eldning	19
5.6 Renhållning och sanitära anordningar, toalett	19
6 KONSEKVENSER AV KLIMATFÖRÄNDRINGARNA.....	19
7 JAKT.....	20
8 TILLSYN.....	20
9 DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	20
9.1 Uppföljning av skötselmål	20
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder.....	20
9.3 Uppföljning av kostnader	20
10 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN.....	20
11 KOSTNADER OCH FINANSIERING	21
11.1 Ekonomisk utredning	21
11.2 Finansiering av förvaltningen.....	21
12 PRIORITERING AV ÅTGÄRDER OCH KOSTNADSANSVAR	21
13 RÖDLISTADE ARTER ENLIGT ARTDATABANKEN 2010.....	22
14 KÄLLOR.....	23
14.1 Litteratur.....	23
14.2 Kartor.....	23

BILAGOR

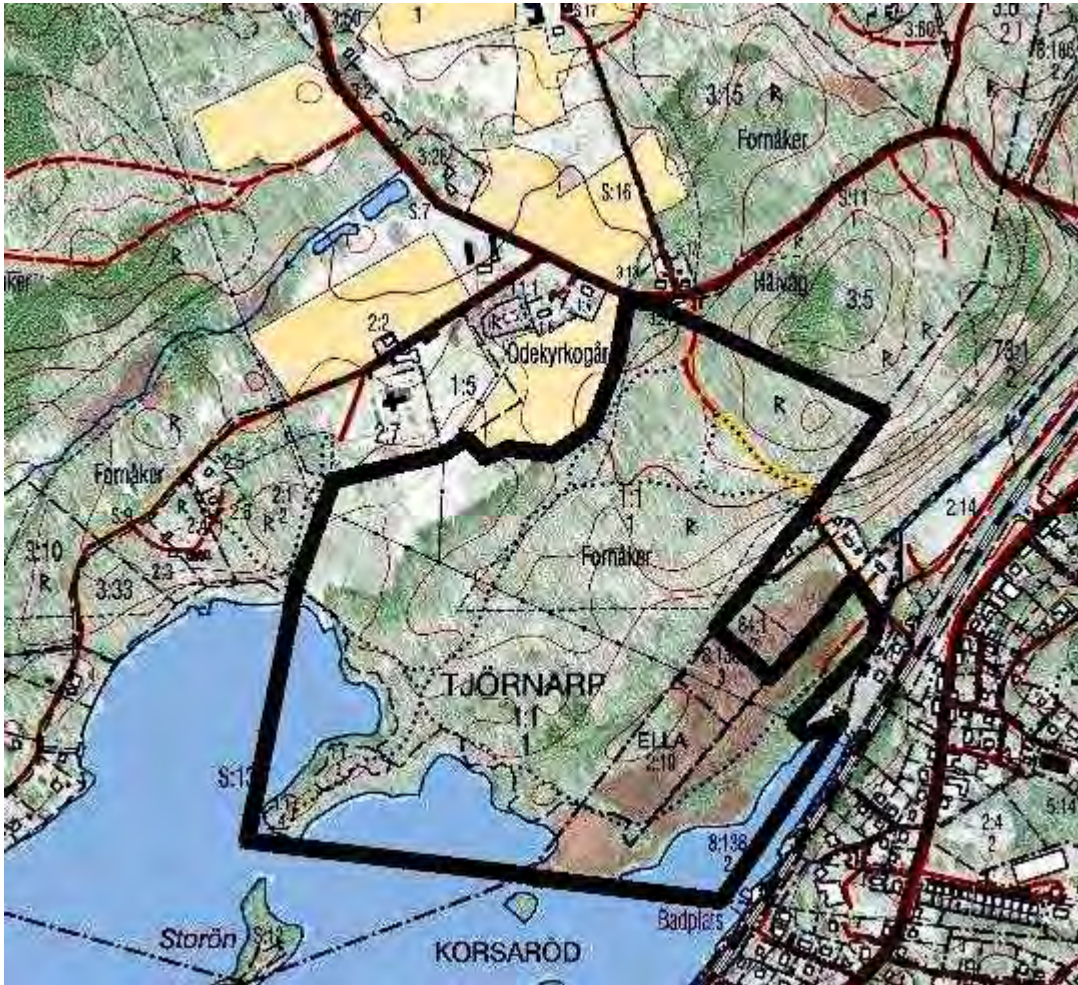
- 1. Skötselområden och anläggningar**
- 2. Målbild**
- 3. Markåtkomst**

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla ett ädellövskogsområde, främst bestående av bok, ek och hassel, där mängden död och döende ved är stor. Bevara, restaurera och underlätta etablering för de arter, i synnerhet hotade arter, som är beroende av ädellövskog. Återmeandra och bevara vattendrag. Restaurera och bevara damm med översvämningsmarker intill Tjörnarpasjön. Främja det rörliga friluftslivet, utan att det påverkar områdets natur- och kulturvärden negativt.

Syftet uppnås genom att:

- Bevara, restaurera och utveckla en flerskiktad ädellövskog, med inslag av luckor och gläntor,
- Bevara och utveckla lövskogen med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Avverka förekommande granar,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,
- Återmeandra kulverterat vattendrag,
- Iordningsställa och bevara damm med översvämningsmark,
- Hävda delar av område med bete av häst eller nöt,
- Utveckla blommande bryn och buskar i betesmarken,
- Bevara, restaurera och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, som är kopplade till ädellöv- eller sumpskog eller vattendrag,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att restaurera en badplats och hålla leder öppna,

Naturreservatet begränsas av mitten av svart heldragen linje. Skala 1:10 000

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Prästabonnaskogen
Objektnummer	1102196
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2015-04-09
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen Skåne
Internationella åtaganden	-
Län	Skåne
Kommun	Höör
Församling/socken	Tjörnarp
Biogeografisk region	Kontinental
Läge	Cirka 8,5 km nordöst om Höör
Kartblad	Topografiska kartan: 3D SV Kristianstad

Gränser	Ekonomiska kartan: 3D1C Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 6.
Koordinater	X 413970, Y 6206960 (SWEREF 99)
Fastigheter och markägare	Ella 2:19, Del av Gunnarp 8:138, Tjörnarp 1:1, Tjörnarp S:13, Gunnarp S:14 och Gunnarp S:25 Höörs kommun Naturvårdsverket, Kommunalt, enskilt och samfällt
Servitut och nyttjanderätter	Uppgifter finns i akten
Arealer	42,1 hektar
Markslag	Naturskogslignade ädellövsog 6,4 hektar Ädellövsog 16,3 hektar Granplantering 0,3 hektar Lövsumpskog 8,2 hektar Betesmark 2,5 hektar och bäck med framtida damm 0,6 hektar Fattigkärr 1 hektar Sjö 6,2 hektar Badplats 0,6 hektar

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Beskrivning av nuvarande markanvändning

Marken i naturreservatet har nyttjats av människan under lång tid. Stora delar av området utgörs av fossil åkermark, här finns 100-tals odlingsrösen från bronsåldern-nyare tid. En geometrisk karta från år 1733 visar att dagens skogklädda område var skogklätt även då. Vid laga skifte år 1858 har flera markområden i området namn som indikerar ängs- och betesmark, ex södneängsbackar och kalvhagsnabben. Det är ännu mycket oklart huruvida öppet området verkligen var, särskilt mot bakgrund av att jordarten utgörs av magert isälvsedimentet. De fuktiga sänkorna mellan åsarna har dock används för bete alternativt som slåttermark. På den häradsökonomiska kartan från år 1926-34 breder ädellövsog ut sig. På flygfoto från år 1947 är skogen gammal och tämligen luckig i sin karaktär. Idag dominerar ädellövsog med mindre inslag av lövsumpskog hela området, med undantag av en mycket liten äldre granplantering och det öppna tidigare uppodlade området nere vid Tjörnarpasjön. I delar har ädellövsog karaktär av ädelnaturskog, främst ute på udden i Tjörnarpasjön och i anslutning till betesmarken i väster.

Karta från 1733 visar att vissa fuktigare partier inne i skogen användes för ängsbruk

Laga skifteskartan från år 1858 över Tjörnarpes socken.

Flygbild från år 1947. Notera spåren efter torvbrytningen i östra delen

Ortofoto från år 2012. Nästan hela området är skogklätt.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Naturreservatet Prästabonnaskogen ligger väster om byn Tjörnarp, Höörs kommun på mark som tidigare tillhört Lunds stift, därav i folkmun benämningen av området. Berggrunden utgörs av den basiska bergarten amfibolit. I området finns två uppstickande hållar. Jordarten domineras av isälvs sediment (med sträckning från Höör till Göingeåsen söder om Hässleholm). I området finns det gott om dödisgropar och tecken på att avsmältningen skedde i etapper. Ute på udden i Tjörnarpasjön består jordarten av sandig morän. Delar av betesmarken i väster består av torv.

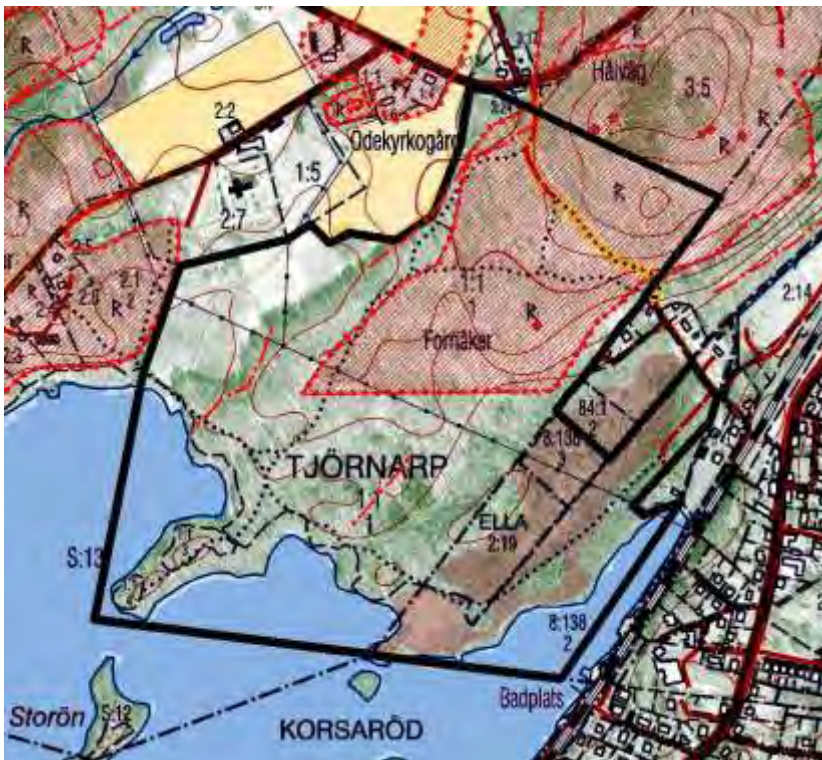
Stort flyttblock som ligger högt uppe på åssystemet

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Prästabonnaskogen består i huvudsak av en ädellövskog som till sin huvudsak består av bok. I området förekommer också många gamla grova träd uppemot 165 år gamla. Mängden död och döende ved är områdesvis hög. Tickor förekommer rikligt. De centrala delarna av område håller en yngre bokskog där antalet döda träd är mycket få. Här finns mycket goda möjligheter att skapa död ved av bok och samtidigt gynna andra ädla lövträd än just bok. Den förmodade långa kontinuiteten av träd medför att svampfloran troligen är rik. I området förekommer skogsduva och större hackspett, vilket indikerar en artrik skog. På den intilliggande betesmarken finns stora möjligheter att höja de biologiska värdena avsevärt, genom att anlägga blommande bryn, återmeandra kulverterad bäck och anlägga en damm, lämpad för fisklek.

2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Stora delar av området utgörs av fossil åkermark, här finns 100-tals odlingsrösen från bronsåldern-nyare tid.

Karta med markerade fornlämningar

2.3.4 Intressen för friluftslivet

Området nyttjas mycket frekvent av närboenden. I område finns flera stigar. Närmast sjön finns tre bryggor och eldstäder samt soptunnor. Skåneleden passerar igenom området. Med anledning av att pågatågsstation håller på att anläggas i Tjörnarp finns det möjlighet att friluftslivet i området kommer att öka framöver.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Bevarandemål

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

Bevarandemålen är angivna för respektive skötselområde nedan:

Ett övergripande bevarandemål för typiska arter i området är:

- Artrikedomen och arttätheten i områdets befintliga habitat ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av rödlistade växt- och djurarter, som är knutna till området, ska bevaras och utvecklas, så att de kan föryngra sig i långsiktigt livskraftiga populationer.

3.2 Generella åtgärder

- Successiv omföring av granplantager till flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved i bl.a. form av stående träd, högstubbar och lågor.

- Successiv gallring genom ringbarkning eller fällning av bok i syfte att gynna andra ädla lövträd än bok och för att skapa en flerskiktad ädellövskog som är rik på grova träd och död ved bl.a. i form av stående träd, högstubbar och lågor, både solbelysta och skuggade. Höga grova solbelysta högstubbar har bäst förutsättning för att hysa flest rödlistade arter. Skapa röthål.
- Tillse att det kommer upp undertryckta, senvuxna träd i synnerhet bokar, vilka hyser många hotade lavar.
- Plantering av ek, lönn, lind och avenbok, kräver troligen inhängning mot vilt, alternativt sker planteringen i fällda trädkronor.
- Skapa blommande bryn med ex slån och hagtorn.
- Underhåll av anläggningar för det rörliga friluftslivet

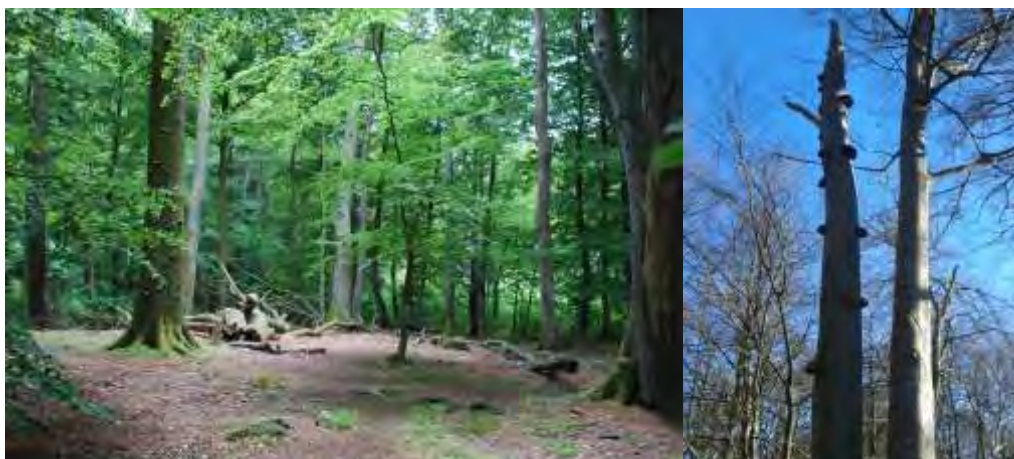
3.3 Skötselområden

Naturrestatet består av 8 stycken olika skötselområden.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Naturskogsliknande ädellövskog, cirka 6,4 hektar

4.1.1 Beskrivning: Tre mindre områden som ligger som ett C kring resterande skogsområde. Här finns träd som uppgår till cirka 165 år med en stor mängd döda och döende träd. Mängden död är dock låg jämfört med mängden ved i Europeiska naturskogar som ligger kring 100-130 km död ved/ha. Förutom bok finns här ett antal äldre skogsekar. De hotade lavarna bokvårtlav och rosa lundlav finns i detta område. Det är även här som skogsduvan och fladdermusen barbastell förekommer. Fältskiktet består främst av harsyra och vitsippor med inslag av gulplister. Inom området ligger ett biotopskyddsområde som Skogsstyrelsen är tillsynsansvarig för.

Luckig miljö, med rikligt med död ved och hålträd

En av många tickförsedda bokar

4.1.2 Bevarandemål:

- Flerskiktad ädellövskog bestående av främst bok med inslag av ek, hassel och tall.
- Antalet grova träd bör vara cirka 20 per hektar.

- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag där lederna går eller vid rastplatser.
- Skogsduva bör häcka årligen i området.

Bevarandemålet är uppnått, med undantag av uppväxande unga granar.

4.1.3 Skötselåtgärder:

- Avverkning av uppkommande granar.
- Inplantering av arter som lever i andra naturskogsliknade ädellövskogar i Södra Sverige får ske.
- Inför åtgärder i biotopskyddsområdet ska Skogsstyrelsen kontaktas.

4.2 Skötselområde Ädellövskog som ska övergå till naturskogsliknade ädellövskog, cirka 16,3 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Skogen består i princip enbart av bok, med sporadiska inslag av ek och enstaka fågelbär och lindar, framförallt längs med leden från näset upp till kraftledningsgatan. Generellt består området enbart av slutavverkningsskiktet, inom vissa mindre områden finns dock två skikt. Åldern på träden uppgår som mest till 130 år, medan den absoluta merparten är kring 80 år. I mycket begränsade områden finns bok mellan 10-30 år gammal. Medelboniteten är bedömd till 7,2 skM³/ha/år och den faktiska tillväxten är bedömd till 6,4 skM³/ha/år. Mängden högstubbar och lågor är mycket begränsad. Merparten av området är enbart täckt med multnade boklöv. Fläckvis växer bl.a. skogsbingel, lundslök, harsyra, gulplister och skogstjärnblomma. Området är ett viktigt födosöksområde för höstflyttande bergfink-bokfinksflockar, nötveckor och nötskrikor.

Stora delar av området utgörs av bokskog av samma åldersklass

4.2.2 Bevarandemål:

- Det samma som för naturskogsliknande ädellövskog.

För att nå bevarandemålet behöver mängden död ved i olika former öka.

4.2.3 Restaureringsåtgärder:

- Røjning och avverkning, ringbarkning av bok för att kunna uppnå bevarandemålen. Avverkningarna ska spridas i tid för att kontinuerligt skapa ny död ved, då bokved bryts ner på cirka 20 år. Avverkningarna bör inte överstiga den årliga tillväxten (år 2012 cirka 6,4 skM³/ha/år).
- Røjning av bok kring andra ädla lövträd och andra lövträd. Särskilt kring lindarna, inkl. rotskotten och kring fågelbären.
- Avverkning av uppkommande granar, "jättegranar" på Ella 2:19 kan få stå kvar, under förutsättning att de inte ger upphov till en mängd smågranar, i så fall bör dessa ringbarkas.

4.3 Skötselområde Restaureringsmark med gran som ska övergå till naturskogsliknande ädellövskog, cirka 0,3 hektar

4.3.1 Beskrivning:

Mindre granplantering, med avverkningsmogen gran. Området är så pass litet att när det är avverkat, snarast kommer att ge ett intryck av en stor glänta i den omgivande skogen.

Granbeståndet som behöver tas ned

4.3.2 Bevarandemål:

- Samma som för naturskogsliknande ädellövskog.

4.3.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning och om möjligt saluföring av granen. Alternativt får granen lämnas som död ved.
- Skogsmaskiner får ej skada kulturlämningar, ex røjningsrösen. Markskador i övrigt ska begränsas så långt möjligt.

4.3.4 Skötselåtgärder: (påbörjas efter genomförd restaurering)

- Kontinuerlig røjning i det uppväxande trädbeståndet. Ek och andra lövträd ska prioriteras framför bok, som pga. befintliga fröträd annars kommer att överta fullständigt.
- Fortsatt avverkning av uppkommande granar.

4.4 Skötselområde Betesmark 2,5 hektar och framtida damm med översvämningsmark cirka 0,6 hektar

4.4.1 Beskrivning:

Området utgör tidigare åkermark och kan uppdelas i en nordlig torrare del och en sydlig mot sjön liggande blötare del. Genom hela området går en bäck, vilken är kulverterad i den norra delen. Den blötare delen håller i vissa delar på att växa igen med al. I den västra kanten står ett antal sälgar. Området har potential att få mycket stor betydelse för framförallt vedlevande pollen och nektar beroende skalbaggar. I södra delen längs med vandringsleden växer bl.a. grönvit nattviol. Genom att återmeandra den kulverterade bäcken och dessutom anlägga en damm med breda översvämningszoner kommer vattenkvaliteten från intilliggande kyrkogård bl.a. med infiltrationsanläggning, till Tjörnarpasjön att förbättras. I översvämningszonerna kommer fisk från Tjörnarpasjön, bl.a. gädda att kunna leka, vilket kan reducera mängden vitfisk som äter djurplankton i Tjörnarpasjön, med ytterligare bättre vattenkvalitet som följd. I Tjörnarpasjön har Hovdalaån sin uppkomst, vilken efter Finjasjön rinner ut i Almaån och vidare till Helgeån och Östersjön. Nuvarande betesarrende går ut 2016-03-14, varför ev åtgärder inte ska vidtas innan.

Tidigare åkermark som skulle lämpa sig för kulverterad bäck som bör tas fram och anläggande av damm

4.4.2 Bevarandemål:

- Betesmark som betas årligen med häst eller nöt.
- Blommande bryn med främst slån emot kyrkan. I övrigt är täckningsgraden av hagtorn och rosor cirka 5 %.
- Blommande sälg ska finnas i skötselområdet.
- Meandrande bäck.
- Damm med översvämningsmarker som lämpar sig för reproduktion av fisk, helst gädda.

4.4.3 Restaureringsåtgärder:

- Anläggande av damm inom det södra området, avbaningsmassorna breddas ut inom det norra området.
- Återmeandring av kulverterad bäck.
- Plantering av slån i brynet mot kyrkan.
- Plantering av hagtorn och vildrosor i det norra området.

4.4.4 Skötselåtgärder:

- Årligt bete med nöt eller häst.
- Slåtter av översvåmningsmarkerna i syfte att motverka vedväxter.
- Bränning får ske i skötselområdet.
- Avverkning av slyuppslag mellan betesmarken och sjön.

4.5 Skötselområde Lövsumpskog, cirka 7,8 hektar och framtida damm med översvåmningsmark cirka 0,4 hektar

4.5.1 Beskrivning:

I området finns två typer av alluvial lövskog (klibbal- och björksumpskogar). I åslandskapet omgivna av bokskog finns på kärrmark lövsumpskog främst med ask. I denna näringsrika miljö växer bla. bäckbräsa, smörblomma och sumpförgätmigej. I anslutning till Tjörnarps samhälle finns ett område som under början till mitten av 1900-talet nyttjades för torvtåkt. På de icke utbrutna delarna, som nyttjades för att transportera ut torven växer främst glasbjörk med en riklig underväxt med blåbär. Här kan mindre hackspett, Höörs kommunfågel, tänkas födosöka. I delar av detta område finns också en riklig underväxt med gran. Leden från Tjörnarps samhälle går igenom detta område. Maden närmast sjön skulle kunna bli en bra gäddlekplats.

Lövsumpskog med visst inslag av död ved

4.5.2 Bevarandemål:

- Lövsumpskog bestående främst av ask, björk och klibbal.
- Mängden död ved i form av döda träd, högstubbar och lågor ska vara riklig, ett riktvärde bör vara minst 40 kbm/ha.
- Gran ska ej förekomma inom skötselområdet.
- Området får vara mycket svårframkomligt, med undantag där lederna går eller vid rastplatser.
- Damm med översvåmningsmarker som lämpar sig för reproduktion av fisk, helst gädda.

4.5.3 Restaureringsåtgärder:

- Anläggande av damm, avbaningsmassorna breds ut jämnt gentemot moränmarken i väster.

4.5.3 Skötselåtgärder:

- Avverkning, röjning, ringbarkning av gran och andra främmande trädslag. Markskador får ej uppkomma, vilket innebär att om granen ska tas ut att den avverkas motormanuellt och tas ut när det är djup tjäle eller med mindre fordon som ej orsakar markskador.
- Lövsumpskogen bör gallras så att ökad grovnad kan uppnås. Detta ska främst ske genom att ringbarkning av träd. Ringbarkningen bör ske återkommande, för kontinuerligt tillföra död ved. All död ved bör ligga kvar i lövsumpskogen.
- Slätter eller bränning av översvänningsmarkerna kring dammen i syfte att motverka vedväxter.

4.6 Skötselområde Fattigkärr, 1 hektar

4.6.1 Beskrivning:

Mindre område inom vilket det tidigare har bedrivits torvtäkt. Skötselområdet utgör i huvudsak öppen blöt myrmark med inslag av små tallar och björk. Rastande skogssnäppa har påträffats.

Fattigkärret

4.6.2 Bevarandemål:

- Öppet fattigkärr som enbart är bevuxet med mindre träd i kanterna.

4.6.3 Restaureringsåtgärder:

- Avverkning av uppväxande träd och buskar, vilka kan utläggas i lövsumpskogen väster om skötselområdet.

4.6.4 Skötselåtgärder:

- Vid behov avverkning av uppväxande träd och buskar.

4.7 Skötselområde Sjö, cirka 6,2 hektar

4.7.1 Beskrivning:

Del av Tjörnarpassjön. Sjön har främst tagits med pga. arronderingsskäl för att få en rak naturreservatsgräns. Sjöbotten består närmast strandkanten av sandbotten. Friluftslivet har stor glädje av området genom bad och båtliv. Boende i området benämner sjön Tjörnarpassjön. Både lantmäteriet och SMHI:s svenska sjöregister från 1996 (som länsstyrelsen följer) benämner dock sjön Tjörnarpassjön, som tjänsteman är jag här till nöd och tvungen att följa detta namnval.

Tjörnarpassjön

4.8 Skötselområde Badplats, cirka 0,6 hektar

4.8.1 Beskrivning:

På platsen har det tidigare funnits en badplats med sandbotten som nyttjats av närboende. Med åren har badplatsen vuxit igen med vass och sly. Förfrågan har inkommit från Sockengillet till kommunen att restaurera badplatsen.

4.8.2 Bevarandemål:

- Badplats med sandig botten och med delvis sandstrand. Badstranden söder om betesmarken ska vara öppen utan inslag av buskar och träd. Badstranden längre österut ska hållas skuggig av träd.

4.8.3 Restaureringsåtgärder:

- Bortgrävning och borttransport av vass och salixsnår, vid behov får sand utläggas.
- Avverkning av yngre träd efter samråd med förvaltaren. Alla avverkade träd ska utläggas på lämpliga platser efter samråd med förvaltaren inom skötselområde ädellövskog som ska övergå till naturskogsliknade ädellövskog. Gamla träd får ej avverkas. Träd som bedöms som farliga får dock avverkas och utläggas i skötselområde ädellövskog som ska övergå till naturskogsliknade ädellövskog.
- Anläggande av brygga och eldstad, informationstavla och erforderlig livräddningsutrustning.

4.8.4 Skötselåtgärder:

- Brygga och eldstad ska vara i gott skick.
- Avverkning av uppkommande sly, högre gräs får klippas, materialet ska omhändertas i samråd med förvaltaren.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Området nyttjas mycket frekvent av närboenden. I område finns flera leder. Närmast sjön finns idag tre bryggor och eldstäder samt soptunnor. Med anledning av att pågatågsstation håller på att anläggas i Tjörnarps finns det möjlighet att friluftslivet i området kommer att öka framöver. Kommunen har långtgående planer på att restaurera en tidigare badplats i Kyrkviken.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Information

Informationstavlor om naturreservatet bör sättas upp där leden från kyrkparkeringen angör området och där leden från Tjörnarps samhälle angör området.

5.4 Parkering

Sker lämpligast på parkeringsplatsen vid Tjörnarps kyrka.

5.5 Vandringsleder

I området finns flera vandringsleder iordningsställda av Tjörnarps sockengille.

5.6 Rastplatser och eldstäder

Längs med sjön finns tre rastplatser, samtliga på samfälld mark. På varje rastplats finns en eldstad, vilka är i varierat skick. Mot bakgrund av att dessa har hållits i ett ordnat skick och ved för eldning verkar ha medtagits synes det inte finnas någon anledning att förändra denna verksamhet. Vid varje rastplats finns även en brygga av varierad kvalitet. Ytterligare rastplats och eldstad kan komma att anordnas vid den kommunala badplatsen samband med anläggandet.

5.7 Renhållning och sanitära anordningar, toalett

Vid samtliga tre rastplatser finns soptunnor, som tömmes tämligen regelbundet. Ytterligare soptunnor kan komma att uppsättas vid den kommunala badplatsen samband med anläggandet. Om den kommunala badplatsen kommer till stånd, behöver kommunen anordna toaletter för besökare. Höörs församling har meddelat att det ej är aktuellt att nyttja deras toaletter, då anläggningen inte klarar en högre belastning.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Den prognostiserade ökade nederbördsmängden (15 %) framförallt vintertid, kan komma att gynna utvecklingen sumpskogen i området. De befärade torrare somrarna kan dock motverka denna utveckling. Bockskogen kan komma att gynnas genom ett varmare klimat, men träd och fältskikt kan likväl drabbas av omfattande torkskador med artförsvinnande som följd. Ett varmare klimat kommer att gynna spridning av invasiva arter till naturreservatet som slår ut den inhemska floran och faunan.

7 Jakt

Jakt bör mot bakgrund av hur pass välbesökt området är inte få bedrivas, utöver av förvaltaren påkallad skyddsjakt. Det enda påträffade äldre jakttornet bör plockas bort.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötselmål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Följa upp skalbaggsfaunans, lavars och mossornas utveckling i området, i synnerhet i de skötselområden som syftar till att skapa en naturskogsliknande ädellövskog.

En gång per år:

Att skyltarna är hela och rena samt aktuella.

Tillse att anordningar uppfyller sitt syfte.

Beroende på nyttjandegrad och efter eventuellt anläggande:

Tömning av soptunnor.

Rensa rastplatser från skräp.

Fylla på vedförråd.

Tömma eldstäder på kol.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skyltar.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Iordningsställd och underhåll av anläggningar.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskyltar inkl. skyltställ (4 styck),
- genomförande av skötselområdenas mål,
- uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder,
- uppföljning av skalbaggsfaunans, lavars och mossors utveckling i området, i synnerhet i de skötselområden som syftar till att skapa en naturskogsliknande ädellövskog,
- tillsyn av naturreservatet.

Kommunen ansvarar för (ev. bekostar):

- anläggande och underhåll av den kommunala badplatsen med tillhörande anläggningar,

Tjörnarps socken gille ansvarar för (ev. bekostar):

- underhåll av leder.

Fiskevårdsområdesföreningen ansvarar för (ev. bekostar), ej vid kommunens badplats:

- renhållning vid rastplatserna,
- underhåll och tömning av soptunnor.

Delägare av samfällighetsföreningen ansvarar för (ev. bekostar):

- underhåll av bryggor på samfällighetsföreningens mark.

Åtgärder som där ansvarig (ev. bekostar) ej utsetts.

- anläggande av dammar med översvämningsmark,

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

12 Prioritering av åtgärder och kostnadsansvar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Skötselområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Avverka granbeståndet	Inom 5 år	Granplantering	Förvaltaren	2	Inga markskador får uppkomma
	Öppna luckor, skapa död ved	Snarast	Ädellövskog	Förvaltaren	1	Åtgärderna görs motor-manuellt, inga skogsmaskiner
	Röjning av gran	Löpande	Hela området	Förvaltaren	1	Motor-manuellt
	Utredning och ev anläggande av dammar		Betesmark och lövsumpskog	Förvaltaren	3	Strandskyddsdispens krävs
Anläggningar						
	Uppsättning och underhåll av informations-skyltar	Snarast, sedan löpande	Bilaga 1	Förvaltaren	1	
	Uppsättning av vägvisningsskylt	Snarast		Förvaltaren / trafikverket	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast, sedan löpande	Hela området	Förvaltaren	1	
	Anläggande och underhåll av badplats med tillhörande anläggningar			Kommunen		Strandskyddsdispens krävs
	Restaurering och underhåll av grillplatser utanför kommunens badplats	Snarast, sedan löpande	Bilaga 1	Fiskevårdsområde esföreningen	1	
	Tömning av soptunnor	Löpande	Bilaga 1	Fiskevårdsområde esföreningen	1	
	Markering och underhåll av leder	Löpande	Bilaga 1	Förvaltaren	2	

13 Rödlistade arter enligt Artdatabanken 2010

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Art Kategori Funnen år Fyndplats

Lavar:

Stiftklotterlav, <i>Opegrapha vermicellifera</i>	VU	2014
Bokvårtlav, <i>Pyrenula nitida</i>	NT	2007
Rosa lundlav, <i>Bacidia rosella</i>	NT	2007

Några övriga arter av intresse

Havstulpanlav, *Thelotrema lepadinum*

Glansfläck, *Arthonia spadicea*

Blåmossa, *Leucobryum glaucum*

Trubbfjädermossa, *Homalia trichomanoides*

Guldlockmossa, *Homalothecium sericeum*

Grönvit nattviol, *Platanthera chlorantha* Fridlyst

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:

Art	kod	förekomstform
Röd glada, <i>Milvus milvus</i>	(A074)	födosökande
Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i> (A236)		födosökande (vintertid)

Arter enligt EU:s art- och habitatdirektiv 92/43/EEG

Bechsteinsfladdermus, *Myotis bechsteini*, kod 1323, bilaga IV (strikt skydd)

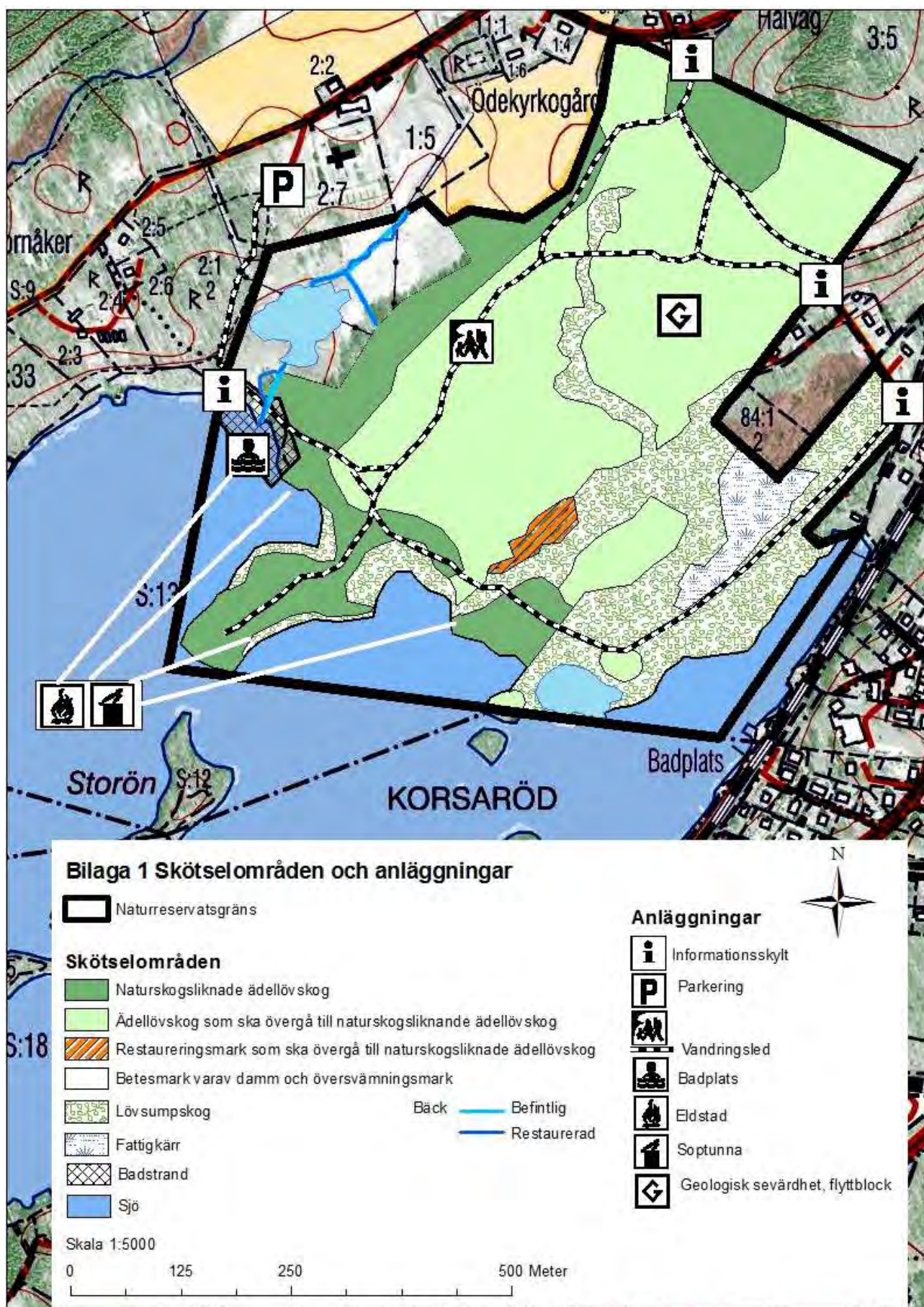
14 Källor

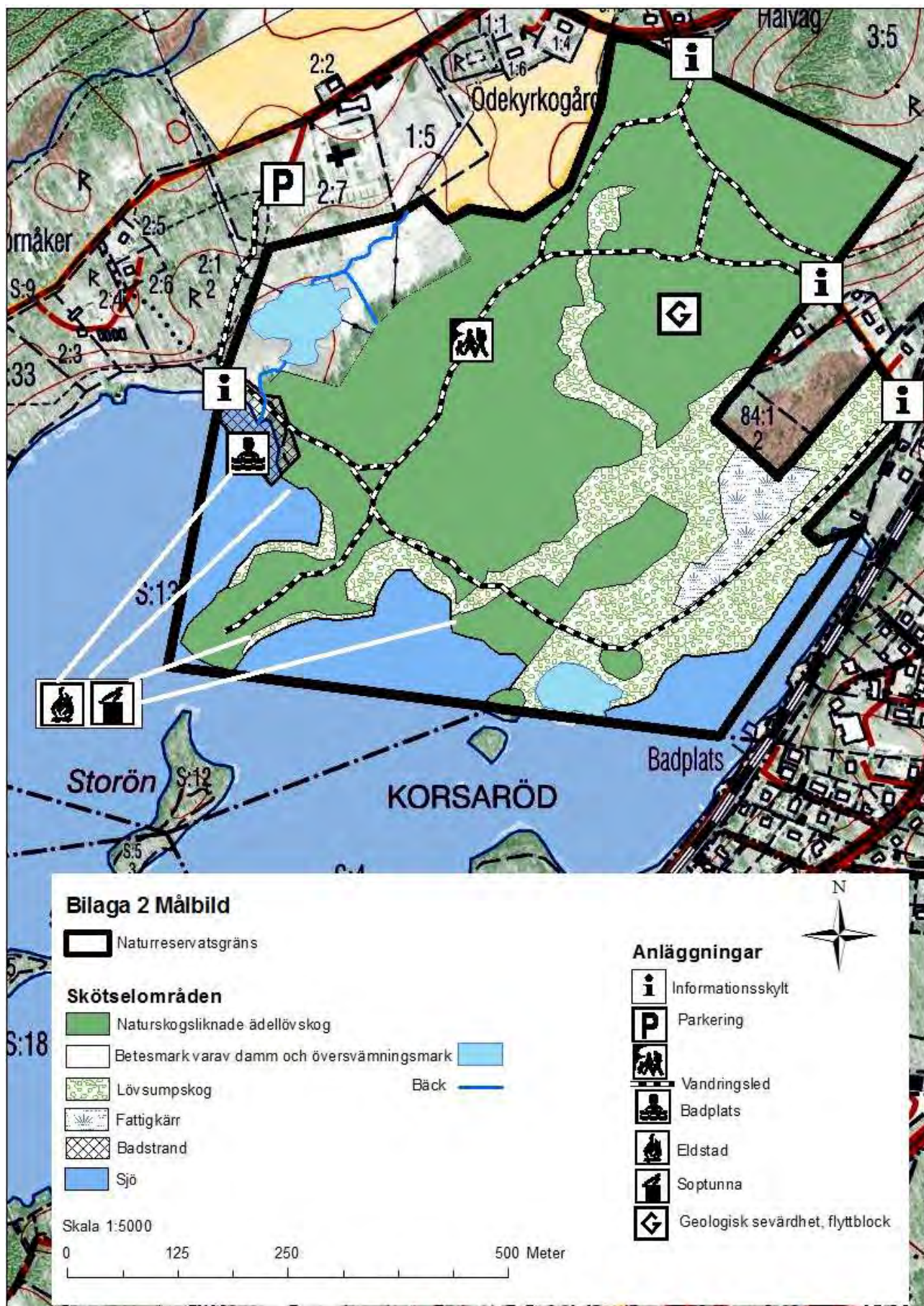
14.1 Litteratur

- Strategi för formellt skydd av skog i Skåne län, Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2006:14
- Fakta skog 1, 2008, SLU, Gunnar Isacson, Jörg Brunet
- Fakta skog 12, 2008 SLU, Örjan Fritz
- Artportalen www.artportalen.se
- Artdatabankens artfaktablad <http://www.artdata.slu.se>
- Kulturmiljöprogram för Skåne, Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Värdeutlåtande aug 2012, Värderingsbyrån
- SMHI, Svenskt sjöregister nr 71, 1996

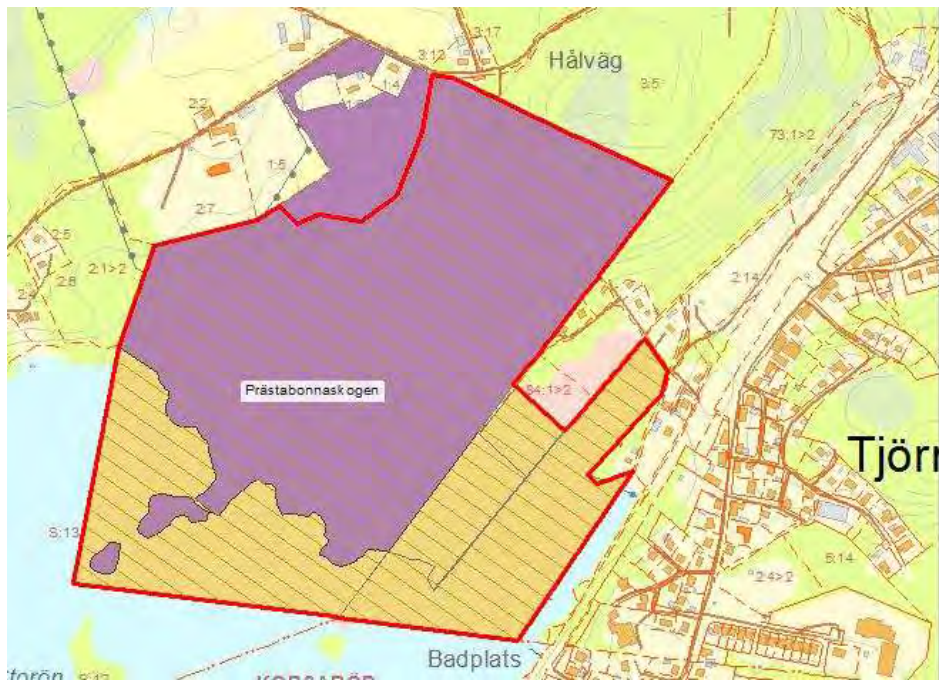
14.2 Kartor

- Geometrisk avmätning från 1733, Tjörnarps socken Tjörnarp 1-3, Lantmäteristyrelsens arkiv
- Lagaskifte 1858, 12-TJÖ-27, Lantmaterimyndigheternas arkiv
- Flygbild från 1947, Lunds universitet
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 3 Markåtkomst

- ☒ Naturvårdsregistret
- ☒ FIDOS
 - ☐ Naturvårdsavtal
 - ☐ Servitut
 - ☐ Nyttjanderätter, byggnad
 - ☐ Nyttjanderätter, typ
 - ☐ Nyttjanderätter, jakt
 - ☒ FIDOS fastigheter (NV's relation)
 - ☒ Avyttring pågår
 - ☒ Förvärv pågår
 - ☐ Sald
 - ☐ Ägd
 - ☐ Bidrag (status NV)
 - ☐ Årlig ersättning (status NV)
 - ☒ Intrång (status NV)
 - ☐ Domstolsbeslut
 - ☐ Frivillig överenskommelse
- ☐ Övriga markreglerande bestämmelser
- ☐ Skydd
- ☐ Planeringsunderlag
- ☐ Naturtypskartering
- ☐ Naturtypskarta basinventeringen
- ☐ Basinventering flygbildstolkning
- ☐ Fältinventering
- ☐ Fjärranalyskartering
- ☐ KNN

Naturreservatet Prästabonnaskogen i Höörs kommun omfattar ett ädellövskogsområde på ett isälvsmaterial. Delar av skogen har ett naturskogsliknande utseende.

Naturreservatet har stor betydelse som närrekreationsområde för boenden i Tjörnarps och för vandrare längs skåneleden.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller också information om friluftsliv, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN

Om Ni vill överklaga Länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till Regeringen, Miljödepartementet. **Överklagandet skall dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 Malmö.**

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras.

Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande **senast den 8 maj 2015** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 010-224 10 00 (växel).